

Luonnos hallituksen esitykseksi puoluelain muuttamisesta (sähköinen palvelu puolueen perustamiseen)

Johdanto

Oikeusministeriössä on laadittu virkatyönä liitteenä oleva luonnos hallituksen esitykseksi puoluelain 3 ja 9 e §:n muuttamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi puoluelakia siten, että hakemuksen yhdistyksen rekisteröimisestä puolerekisteriin voisi jatkossa tehdä myös oikeusministeriön ylläpitämässä verkkopalvelussa. Samalla mahdollistettaisiin puolueen rekisteröimiseen vaadittavien kannatusilmoitusten kerääminen sähköisesti. Mahdollisuus tehdä hakemus ja kerätä kannatusilmoitukset paperilla säilyisi ennallaan. Jatkossa yhdistys voisi aloittaa kannatusilmoitusten keräämisen, kun oikeusministeriö olisi hyväksynyt muut rekisteröintihakemuksen liitteenä olevat asiakirjat. Kannatusilmoitusten keräämiseen käytettävissä olevaa aikaa ehdotetaan lyhennettäväksi vuodesta kuuteen kuukauteen. Lisäksi muutettaisiin muutoksenhakuun liittyvä lakiviittaus ajantasaiseksi.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätkaudella 2020.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan oikeusministeriölle viimeistään 27.3.2020.

Valmistelijat

Hallitussihteeri Anna Saarela, oikeusministeriö, etunimi.sukunimi@om.fi, puh. 0295 150 106
Erityisasiantuntija Laura Nurminen, oikeusministeriö, etunimi.sukunimi@om.fi, puh. 0295
150 008

Liitteet:

[HE-luonnos puoluelain muuttamisesta 03022020.pdf](#)

[RP-utkast om ändring av partilagen 03022020.pdf](#)

Jakelu:

Digi- ja väestötietovirasto
Eduskunnan oikeusasiamies
Eduskuntatutkimuksen keskus
Eläinoikeuspuolue r.p., Djurrättspartiet r.p.
Feministinen puolue r.p., Feministiska partiet r.p.
Helsingin vaalipiirilautakunta
Kansalaispuolue r.p., Medborgarpartiet r.p.
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta
Kansallinen Kokoomus r.p., ruotsiksi Samlingspartiet r.p.
Kommunistinen Työväenpuolue
Lainsäädännön arviointineuvosto
Liberaalipuolue - Vapaus valita r.p., Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.
Liike Nyt r.p., Rörelse Nu r.p.
Ministeri Lauri Tarasti
Patentti- ja rekisterihallitus
Perussuomalaiset r.p., Sannfinländarna r.p.
Piraattipuolue r.p., Piratpartiet r.p.
Pirkanmaan vaalipiirilautakunta
Seitsemän tähden liike r.p.
Sininen tulevaisuus r.p., Blå framtid r.p.
Suomen Kansa Ensin r.p.
Suomen Keskusta r.p., ruotsiksi Centern i Finland r.p.
Suomen Kommunistinen Puolue
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
Suomen Sitoutumattomat ry, De Obundna i Finland rf
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska
Parti r.p.
Svenska folkpartiet i Finland r.p., Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.
Tasapainon puolesta - IPU - För jämvikt r.p.
Tietosuoja-valtuutettu
Uudenmaan vaalipiirilautakunta
Vaalitutkimuskonsortio
Vaasan vaalipiirilautakunta
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen vaalipiirilautakunta

Vasemmistoliitto r.p., ruotsiksi Vänsterförbundet r.p.
Vihreä liitto r.p., ruotsiksi Gröna förbundet r.p., saameksi Ruona lihttu r.b.

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne luonnoksesta hallituksen esitykseksi puoluelain 3 §:n muuttamisesta

2. Voimassa olevan puoluelain 2 §:n 1 momentin mukaan rekisteröitävällä puolueella tulee olla 5000 eduskuntavaaleissa, kuntavaaleissa tai europarlamenttivaaleissa äänioikeutettua kannattajaa. Nyt lausuttavana olevassa esitysluonnoksessa ei ole ehdotettu muutosta vaadittujen kannatusilmoitusten määrään. Sen sijaan kannatusilmoitusten keräämiseen käytettävissä olevaa aikaa on ehdotettu lyhennettäväksi yhdestä vuodesta puoleen vuoteen. Mitä mieltä olette puolueen rekisteröimiseen edellytetyjen kannatusilmoitusten määrästä ottaen huomioon sen, mitä esitysluonnoksessa ehdotetaan?

3. Jos tämän hallituksen esityksen mukainen laki hyväksytään, oikeusministeriön tarkoitus on jatkaa hanketta siten, että sen toisessa vaiheessa mahdollistettaisiin samantyyppinen sähköinen kannatustenilmaisu myös vaalien valitsijayhdistysten perustamisessa. Tarvittavat vaalilain (714/1998) muutokset tehtäisiin myöhemmin. Mitä mieltä olette tästä?

Jos kannatatte ehdotusta, voitte alustavasti arvioida myös valitsijayhdistysten kannattajamäärien soveltuvuutta sähköisen menettelyn jälkeen. Tällä hetkellä tarvitaan vaalilain mukaan eduskuntavaaleissa valitsijayhdistyksen perustamiseksi vähintään 100 vaalipiirissä äänioikeutettua kannattajaa ja kuntavaaleissa vähintään 10 kunnassa äänioikeutettua kannattajaa sekä europarlamenttivaaleissa vähintään 2000 äänioikeutettua kannattajaa. Presidentinvaalin valitsijayhdistyksen kannattajamäärävaatimus on 20 000 äänioikeutettua ja siitä säädetään perustuslain 54 §:n 3 momentissa.

Suurpää Helka Johanna
OM

Saarela Anna
OM